

Warszawa, dnia 28-03-2022 r.

Pani
Agata Trzop - Szczypiorska
Wójt Gminy Baranów

Szanowna Pani Wójt,

w nawiązaniu do pisma z dnia 14 lutego br., znak: WA0.0170.10.2022.TG w sprawie realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” na terenie Gminy Baranów przy równoczesnej realizacji inwestycji publicznej pt. Port Solidarność, odpowiadając na pytanie dotyczące propozycji rozwiązań dla osób, które są beneficjentami Programu „Czyste Powietrze” lub dofinansowań unijnych, których nieruchomości zostaną wywłaszczone (lub sprzedane w ramach programu dobrowolnych nabyć) w wyniku realizacji inwestycji pt. Port Solidarność, **uprzejmie informuję, iż obecnie trwają prace pomiędzy przedstawicielami Centralnego Portu Komunikacyjnego (CPK) oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, mające na celu wypracowanie właściwych rozwiązań.**

Należy wskazać, że wypłata dofinansowania w ramach programu priorytetowego „Czyste Powietrze”, zwanego dalej: „Programem”, uwarunkowana jest przede wszystkim prawidłową realizacją przedsięwzięcia, w tym w szczególności terminowym zrealizowaniem zakresu rzeczowego. Umowa o dofinansowanie przewiduje, że dotacja nie podlega wypłacie, jeżeli Beneficjent zbył przed wypłatą dotacji budynek/lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem. Beneficjent zobowiązany jest zapewnić trwałość przedsięwzięcia przez okres wskazany w umowie o dofinansowanie, liczony od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia.

Umowa definiuje pojęcie trwałości przedsięwzięcia jako niedokonanie zmiany przeznaczenia budynku lub lokalu mieszkalnego zdefiniowanego w Programie oraz niedokonanie demontażu urządzeń, instalacji oraz wyrobów budowlanych zakupionych i zainstalowanych w trakcie realizacji przedsięwzięcia, a także niezainstalowanie dodatkowych źródeł ciepła niespełniających warunków Programu i wymagań technicznych określonych w załącznikach do Programu. Zgodnie z umową dotacji zbycie budynku/lokalu mieszkalnego objętego przedsięwzięciem nie zwalnia Beneficjenta z realizacji umowy o dofinansowanie, w szczególności zapewnienia zachowania trwałości przedsięwzięcia. W umowie zbycia nieruchomości jej nabywca może przejąć wszystkie obowiązki Beneficjenta z umowy o dofinansowanie, wówczas to na Beneficjencie spoczywa obowiązek pisemnego poinformowania o tym fakcie wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej (wfosigw), który udzielił dofinansowania na przedsięwzięcie w terminie 30 dni od daty zbycia budynku/lokalu mieszkalnego. Z sytuacją braku utrzymania trwałości przedsięwzięcia będziemy więc mieli do czynienia m. in. w

przypadku zbycia budynku/lokalu mieszkalnego przez beneficjenta, w tym także zbycia nieruchomości w drodze dobrowolnych umów, zamiany nieruchomości czy też pozbawienia albo ograniczenia, w drodze decyzji, prawa własności do nieruchomości. W umowie dotacji przewidziano także, iż w przypadku naruszenia jej postanowień (w tym dotyczących zachowania trwałości przedsięwzięcia), naruszenia wymogów Programu lub jego załączników, a także w przypadku złożenia nieprawdziwego oświadczenia przez Beneficjenta w umowie lub wniosku o płatność, wfosigw może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym, a Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu kwoty wypłaconej dotacji z należnymi odsetkami ustawowymi.

Powyższe zapisy wskazują na konieczność zwrotu środków udzielonej dotacji w razie niezrealizowania dofinansowanego przedsięwzięcia lub niedotrzymania trwałości przedsięwzięcia. Umowa nie reguluje kwestii nieutrzymania trwałości na skutek siły wyższej. Nawet, gdyby przyjąć, iż akt władczy w zakresie wywłaszczenia może spełniać określone w prawie cywilnym kryteria uznania tego zdarzenia za skutkujące obiektywnym brakiem możliwości realizacji zobowiązania (następczą niemożliwość świadczenia), to w ocenie NFOŚiGW, nie każda sytuacja będzie możliwa do uwzględnienia jako skutek siły wyższej i nie zawsze skuteczne będzie powołanie się na działanie tego zjawiska. Każdy taki przypadek musiałby być rozpatrywany indywidualnie. Zatem – zależnie od okoliczności danego przypadku – konieczne będzie rozważenie możliwości odstąpienia od żądania zwrotu dotacji udzielonych beneficjentom z terenów objętych wywłaszczeniem.

Umowy o dofinansowanie, w tym umowy dotacji w ramach Programu są umowami cywilnoprawnymi, zawieranymi na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska, do których stosuje się także regulacje prawa cywilnego. NFOŚiGW i wfosigw należą do sektora finansów publicznych i posługują się środkami publicznymi, co z kolei podlega rygorom przepisów ustawy o finansach publicznych oraz o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Stosownie zaś do art. 8 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, takim naruszeniem jest zwłaszcza przekazanie lub udzielenie dotacji z naruszeniem zasad lub trybu przekazywania oraz nieustalenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu. Przepisy ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym, zwanej dalej: „ustawą o CPK”, również nie regulują wprost zasady postępowania ze zobowiązaniami beneficjentów objętych wywłaszczeniem, wynikającymi z umów o dofinansowanie przedsięwzięć w ramach Programu. Należy przy tym wskazać, iż treść art. 50 ust. 3 ustawy, zgodnie z którym: Umowy, w szczególności: dzierżawy, najmu oraz użyczenia, dotyczące nieruchomości wywłaszczonej, wygasają z dniem, w którym decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie CPK stała się ostateczna, nie wyklucza możliwości przyjęcia różnych jego interpretacji, a więc zarówno potwierdzającej wygaśnięcie umowy o dofinansowanie, jak również wskazującej na nieobjęcie umów o dofinansowanie normą art. 50 ust. 3 w zw. z ust. 4. Ta niepewność rzutuje dodatkowo na działania instytucji finansującej przedsięwzięcie, która postawiona zostałaby przed koniecznością podjęcia działań w następstwie sprzedaży lub wywłaszczenia, w trybie specustawy nieruchomości, na której realizowane jest przedsięwzięcie lub utrzymywana jest trwałość przedsięwzięcia.

Reasumując, w ocenie resortu klimatu i środowiska obecnie nie ma prawnych możliwości zastosowania szczególnych rozwiązań zwalniających z odpowiedzialności za nieutrzymanie trwałości beneficjentów realizujących przedsięwzięcie dofinansowane z Programu, których nieruchomości zostaną wywłaszczone lub sprzedane dobrowolnie w związku z realizacją inwestycji związanych z CPK. Dostrzegamy z jednej strony trudność w pozytywnym odbiorze społecznym takiego rozwiązania, a jednocześnie w przywołanych powyżej przepisach ustawy o CPK dostrzegamy możliwość wprowadzenia rozwiązania, które mogłoby zapewnić należytą ochronę interesów wszystkich zainteresowanych podmiotów. Zaznaczenia wymaga, że opisana kwestia może dotyczyć nie tylko umów

o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Czyste Powietrze”, ale także innych programów finansowanych ze środków krajowych i europejskich.

Z poważaniem

Agnieszka Sosnowska
Dyrektor
Departament Ochrony Powietrza i Polityki
Miejskiej
/ – podpisany cyfrowo/

GMINA BARANÓW

Urząd Gminy w Baranowie
ul. Armii Krajowej 87
96-314 Baranów

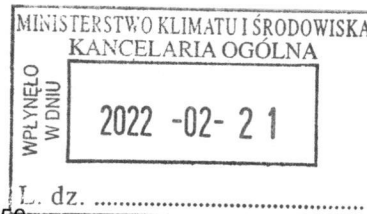

RPW/13492/2022 P
Data: 2022-02-21
MKiS

Tel. kont. (46) 858-13-50

<http://www.gmina-baranow.pl>

mail: urząd@gmina-baranow.pl

Baranów, 14 luty 2022r.

WAO.0170.10.2022.TG

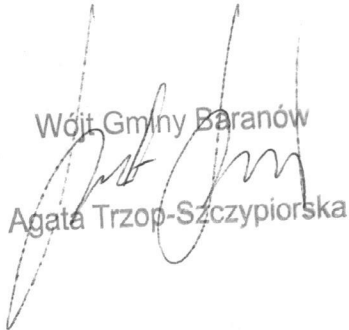
Pani Anna Moskwa
Minister Klimatu i Środowiska
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

Szanowna Pani Minister,

w związku z realizacją programu Czyste Powietrze, pilotowanego przez NFOŚiGW, na terenie Gminy Baranów, przy równoczesnej realizacji inwestycji publicznej pn. Port Solidarność, zwracamy się do Pani z następującym pytaniem:

Jakie są propozycje rozwiązań dla osób, które są beneficjentami programu Czyste Powietrze lub dofinansowań unijnych, których nieruchomości zostaną wywłaszczone (lub sprzedane w ramach programu dobrowolnych nabyć) w wyniku realizacji inwestycji pn. Port Solidarność, przez co nie będą mogły wywiązać się ze swoich zobowiązań wynikających z uczestnictwa w ww. programach (np. zasady trwałości projektu)?

Z wyrazami szacunku

Wójt Gminy Baranów

Agata Trzop-Szczypiorska

Otrzymują:

Adresat – 1 egz.,

a/a – 1 egz.,